

بسمه تعالی

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیرجان
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

آیین نامه توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی

تهیه و تنظیم:

واحد توانمندسازی اعضای هیأت علمی

زمستان ۱۴۰۰

مقدمه

در کشور ما مانند سایر نقاط جهان، گسترش دانشگاه‌ها و بهبود کیفیت آموزش به عنوان یکی از ملزومات اساسی توسعه کشور در نظر گرفته شده است. برای رسیدن به این مهم، توسعه حرفه‌ای اعضای هیأت علمی، یک استراتژی کلیدی برای بهبود کیفیت نظام آموزش عالی است. اعضای هیأت علمی از اساسی‌ترین مؤلفه‌های نظام آموزشی کشور به شمار می‌روند و توانمندی ایشان بر عملکرد آموزش تأثیر مستقیم داشته و باعث تقویت احساس مالکیت اندیشه و در نتیجه انگیزه بیشتر در جهت حل مسائل کاری می‌شود. عملکرد صحیح اعضای هیأت هیئت علمی، نه تنها در ارتقای کیفی فرآیند آموزش و پژوهش تأثیر بسزایی دارد، بلکه سبب ایجاد تحول در سطح جامعه و کشور می‌گردد. علاوه بر این، نظام آموزش عالی با تغییرات بسیار زیادی در زمینه تحولات سازمانی، تغییر مفاهیم آموزشی، افزایش تعداد دانشجویان و پیشرفت‌های سریع فناوری روبرو است و بروزرسانی، ارتقاء و توسعه اطلاعات و مهارت‌های سرمایه‌های انسانی در محیط‌های آموزشی-پژوهشی، در راستای همگامی با این تحولات بسیار حائز اهمیت است. در این خصوص به منظور افزایش کیفیت آموزش، لزوم طراحی دوره‌های آموزشی در راستای توانمندسازی اعضای هیأت علمی با موضوعات آموزشی از قبیل روش‌های جدید آموزش، ارزشیابی، برنامه درسی و... برای رویارویی با اینگونه تغییرات در راستای بهبود کیفیت حیاتی می‌باشد. با توجه به اینکه عدم استفاده از یک برنامه جامع توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی امکان رسیدن به اهداف عالی نظام آموزشی را تأمین نخواهد کرد، استفاده از یک رویکرد نظام‌مند و داشتن برنامه‌های بلندمدت برای برگزاری و ارتقای علمی اعضای هیأت علمی در زمینه‌های آموزشی، پژوهشی، مدیریتی و ... مؤثر است.

مطالب فوق لزوم طراحی نظام توانمندسازی اعضای هیأت علمی را مطرح می‌کند تا بتوان با رویکردی جامع، یکپارچه و برنامه‌ریزی شده، برنامه‌های توانمندسازی اعضای هیأت علمی را به شکل مؤثرتری اجرا کرد و در خصوص عملکرد آموزشی، ترفیع سالیانه و ارتقای مرتبه اعضای هیأت علمی، تصمیم‌گیری‌های مناسبی اتخاذ کرد.

واحد توانمندسازی اعضای هیأت علمی مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده علوم پزشکی سیرجان به منظور بالندگی و توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی خود و در راستای پیاده سازی شیوه نامه اجرایی توانمندسازی اعضای هیأت علمی ابلاغ شده توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی وزارت متبوع، آیین‌نامه توانمندسازی اعضای هیأت علمی را تدوین نموده که بعد از تصویب در شورای آموزشی دانشکده لازم‌الاجرا می‌باشد. این آیین‌نامه با هدف شفاف‌سازی روند اجرایی کار، افزایش مهارت‌های حرفه‌ای اعضای هیأت علمی و تغییر وضعیت آموزشی (ترفیع سالیانه و ارتقاء مرتبه اعضای هیأت علمی) استفاده خواهد شد. لازم به ذکر است که اعضای هیأت علمی باید بر اساس این آیین‌نامه نسبت به کسب امتیازات توانمندسازی آموزشی اقدام نمایند. این آیین‌نامه شامل ارتقای توانمندی‌های تخصصی هر رشته نمی‌باشد و هر عضو هیأت

علمی حسب رشته یا فعالیت‌های جدید در حیطه تخصصی خود ملزم به آموزش‌های تخصصی جداگانه است که شامل بندهای این برنامه جامع نمی‌گردد. امید است که این آیین‌نامه به عنوان چراغ راهی به مقوله بالندگی و توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی کمک کند.

در تدوین این آیین‌نامه، توجه ویژه‌ای به اسناد بالا دستی شده است که عبارتند از:

- ۱- مصوبه جلسه ۲۷۹ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۰ هیأت عالی جذب اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی
- ۲- "معیارهای کیفیت دوره‌های الزامی توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی جدیدالورود" ابلاغ شده طی نامه ۵۰۰/۳۵۸۹/د مورخ ۱۳۹۹/۷/۲۹ از سوی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی
- ۳- شیوه‌نامه اجرایی دوره‌های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی جدیدالاستخدام دانشگاه‌ها، ابلاغ شده طی نامه ۵۰۰/۱۷۹۲/د مورخ ۱۳۹۸/۴/۳
- ۴- آیین‌نامه ارتقای مرتبه اعضای هیأت علمی مؤسسه‌های آموزش عالی، پژوهشی و فناوری دولتی و غیردولتی مصوب جلسه ۷۷۶ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی (ماده ۱)
- ۵- شیوه‌نامه اجرایی توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها/دانشکده‌های علوم پزشکی کشور

فصل اول: تعاریف، اهداف و کلیات

ماده ۱: تعریف واژه‌ها

- مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی: یکی از مدیریت‌های حوزه معاونت آموزشی دانشکده می‌باشد که با هدف توسعه، بهبود و ارتقای مستمر کیفیت آموزش علوم پزشکی با هدف غایی ارتقای سلامت جامعه؛ از طریق برنامه‌ریزی آموزشی، توانمندسازی اعضای هیأت علمی، توسعه و اجرای شیوه‌های نوین تدریس و ارزشیابی، پژوهش در آموزش، بکارگیری بهترین شواهد با استفاده از طرح‌های نوآورانه آموزشی و توسعه دانش پژوهی فعالیت می‌نماید.

- واحد توانمندسازی اعضای هیأت علمی: یکی از واحدهای مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده است که متولی طراحی، برنامه‌ریزی، اجرا و ارزشیابی برنامه‌های توانمندسازی آموزشی ویژه اعضای هیأت علمی می‌باشد.

- کمیته علمی توانمندسازی اعضای هیأت علمی: کمیته‌ای متشکل از مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، مدیر امور آموزش، مسئول واحد توانمندسازی، یک عضو هیأت علمی از مقطع علوم پایه، یک عضو هیأت علمی از مقطع علوم بالینی و بر حسب ضرورت و بنا به تشخیص مدیر مرکز از سایر اعضای هیأت علمی دعوت بعمل می‌آید. وظایف این کمیته، بررسی و جمع‌بندی نتایج نیازسنجی، برنامه‌ریزی برای دوره‌های توانمندسازی اعضای هیأت علمی، تأیید برنامه‌های توانمندسازی درخواست شده از سوی گروه‌های آموزشی و واحدها، بررسی نتایج ارزشیابی‌های انجام شده از دوره‌های توانمندسازی و استفاده از آن برای برنامه‌ریزی‌های بعدی، بررسی چالش‌های واحد توانمندسازی و اتخاذ راهکار مناسب می‌باشد.

- توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی: مجموعه‌ای از روش‌ها و تدابیری که دانش، نگرش و مهارت‌های اعضای هیأت علمی را در حیطه‌های مشخص، در جهت ایفای نقش‌ها و وظایف موردانتظار ارتقاء دهند.

- برنامه‌های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی: فعالیت‌های برنامه‌ریزی شده برای آماده‌سازی و یا کمک به اعضای هیأت علمی برای ایفای نقش‌های خود در زمینه‌های آموزش، پژوهش، رهبری و مدیریت است که منجر به بهره‌وری، سودمندی، کارایی و توسعه شخصی و حرفه‌ای اعضای هیأت علمی برای رسیدن به اهداف، چشم‌انداز و مأموریت‌های دانشکده می‌شود.

- عضو هیأت علمی: هر یک از اعضای هیأت علمی آموزشی یا پژوهشی که طبق ماده ۹ آیین‌نامه اداری استخدامی اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور به امر فعالیت‌های هفت‌گانه (فعالیت‌های آموزشی،

پژوهشی، فرهنگی، توسعه فردی، فعالیت‌های اجرایی و مدیریتی، ارائه خدمات بهداشتی، درمانی و ارتقای سلامت و فعالیت‌های تخصصی در خارج از مؤسسه که از طریق مؤسسه به وی محول می‌شود) می‌پردازند، گفته می‌شود. در این آیین‌نامه منظور از عضو هیأت علمی کلیه اعضای هیأت علمی علوم پایه و بالینی می‌باشد که بصورت پیمانی یا رسمی در مراتب علمی مربی، استادیار، دانشیار و استاد در دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سیرجان خدمت می‌نمایند. لازم به ذکر است که متقاضیان انجام تعهدات بصورت هیأت علمی و افراد مشمول قانون نحوه تأمین هیأت علمی نیز شامل این تعریف می‌شوند.

- اعضای هیأت علمی جدیدالورود: اعضای هیأت علمی جدیدالورود اعم از پیمانی، قراردادی، متعهدین خدمت و سرباز هیأت علمی که کمتر از ۲ سال از آغاز فعالیت آنها به عنوان عضو هیأت علمی می‌گذرد.

- حیطه های توانمندسازی: منظور حیطه‌های مدیریت و مقررات دانشگاهی، یاددهی-یادگیری، برنامه‌ریزی درسی، ارزشیابی آموزشی، پژوهش در آموزش، دانش پژوهی، تعهد حرفه‌ای، ارزشیابی برنامه آموزشی و مدیریت و رهبری آموزشی می‌باشد که برنامه ریزی جهت توانمندسازی اعضای هیأت علمی با توجه به آنها صورت می‌گیرد.

- حضوری/غیر حضوری: برنامه‌های غیرحضوری (مجازی، ترکیبی) منظور برنامه‌هایی هستند که عضو هیأت علمی از طریق آنلاین، آفلاین و یا ترکیبی و با استفاده از محتوای الکترونیک مورد تأیید مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی در برنامه شرکت می‌نماید و گواهی دریافت می‌کند. برنامه‌های حضوری بر اساس اعلام همگانی و در زمان و مکان مشخص برگزار می‌گردد.

ماده ۲: اهداف برنامه جامع توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی

- آماده‌سازی اعضای هیأت علمی برای ایفای نقش خود به عنوان یک معلم دانشگاه در بدو ورود
- آمادگی برای کسب توانمندی‌های بیشتر در طول مدت فعالیت به عنوان عضو هیأت علمی دانشگاه
- ارتقای دانش، نگرش و مهارت‌های حرفه‌ای اعضای هیأت علمی در حیطه‌های مدیریت و مقررات دانشگاهی، یاددهی-یادگیری، برنامه‌ریزی درسی، ارزشیابی آموزشی، پژوهش در آموزش، دانش پژوهی، تعهد حرفه‌ای، ارزشیابی برنامه آموزشی و مدیریت و رهبری آموزشی
- همکاری با واحد آموزش بالینی و دفتر توسعه آموزش در برگزاری کارگاه‌های توانمندسازی آموزشی و تخصصی ویژه اعضای هیأت علمی بالینی
- تقویت مشارکت سایر واحدهای دانشکده در برنامه‌های توانمندسازی اعضای هیأت علمی
- توجه به سطوح مختلف مخاطبین در برنامه‌ریزی برنامه‌های توانمندسازی اعضای هیأت علمی

- ایجاد زمینه یادگیری مادام‌العمر در اعضای هیأت علمی

ماده ۳: انواع برنامه های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی

برنامه های واحد توانمندسازی شامل طیف وسیعی از فعالیت ها می باشد که عبارتند از:

- کارگاه های توانمندسازی آموزشی مطابق با نیاز گروه های هدف: منظور برنامه آموزشی است که به صورت حضوری،

مجازی و یا ترکیبی که به صورت مستقل یا مشترک توسط واحد توانمندسازی اعضای هیأت علمی دانشکده و یا سایر مراکز معتبر به منظور یادگیری مهارت مشخصی اجرا می گردد.

- دوره های کوتاه مدت موضوعی در قالب مدرسه های فصلی: دوره های کوتاه مدت به آموزش هایی اطلاق می شود که

هدف آن ارتقای دانش، نگرش و مهارت اعضای هیأت علمی در حوزه های آموزشی و پژوهشی مرتبط و ایجاد مهارت های شغلی در ایشان است. فراگیران این دوره ها پس از طی دوره، به اخذ گواهی پایان دوره نائل می گردند. این دوره ها به صورت مجازی، حضوری و یا ترکیبی قابل ارائه هستند.

- دوره های بلند مدت آموزش زبان انگلیسی: این دوره ها به منظور تقویت توانمندی اعضای هیأت علمی برای تدریس،

تحقیق، مکالمه و نوشتن مقالات به زبان انگلیسی می باشد. این دوره ها در ۲ سطح مقدماتی به منظور تقویت زبان عمومی (General English) و سطح پیشرفته در قالب برگزاری دوره های بلند مدت مربوط به آزمون های داخلی (MSRT, MHLE) و ... و بین المللی (TOFEL, IELTS و ...) طراحی و اجرا می گردد. لازم به ذکر است که دوره های مذکور در صورت تخصیص اعتبار، تأمین نیروی انسانی متخصص و فراهم کردن زیرساخت های ضروری برگزار می گردد.

- صبحانه های کاری آموزش پزشکی: منظور نشست های آموزشی غیررسمی با حضور اساتید بالینی و معاون آموزشی

بیمارستان می باشد که صاحب نظران به گفت و گو و تبادل تجربیات در رابطه با یک موضوع مشخص می پردازند. موضوع مورد بحث از جنبه های مختلف مورد بحث قرار می گیرد و در صورت امکان در مورد چالش های پیش رو و راهکارهای آن بحث می شود.

- ژورنال کلاب های آموزش پزشکی: منظور جلسه آموزشی است که در آن شرکت کنندگان با مفاهیم تفکر انتقادی و

ارزشیابی متون تحقیقاتی آشنا می شوند. این جلسات می تواند منجر به افزایش دانش، ایجاد انگیزه برای پژوهش و یادگیری نحوه نقد مقالات و آشنایی با دانش جدید شود.

- ژورنال واچ آموزش پزشکی: منظور جلسه آموزشی است که در آن مقالات آخرین شماره ژورنال‌های اصلی آموزش پزشکی مانند *Academic Medicine*, *BMC Medical Education*, *Medical Teacher* و ... مرور می‌شوند.

- فکت شیت‌های آموزش پزشکی: منظور محتوای آموزشی است که خلاصه‌سازی و ساده‌سازی شده و در آن نکات کلیدی و توصیه‌های آموزشی بر اساس متون علمی گردآوری می‌شود و در اختیار علاقه‌مندان در حوزه آموزش پزشکی قرار می‌گیرد.

- پادکست‌های آموزش پزشکی: منظور محتوای آموزشی صوتی است که با هدف انتقال دانش در رابطه با موضوعات مختلف آموزش پزشکی در اختیار علاقه‌مندان قرار می‌گیرد.

- اینفوگرافی‌های آموزش پزشکی: منظور محتوای آموزشی تصویری است که با هدف ارتقای دانش، نگرش و مهارت اعضای هیأت علمی تهیه می‌شود.

لازم به ذکر است که مجموعه برنامه‌های در نظر گرفته‌شده در راستای توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی با توجه به نحوه حمایت دانشکده قابل ارائه خواهد بود. این برنامه‌ها به صورت مشارکتی و با همکاری اعضای هیأت علمی علاقه‌مند به حوزه آموزش پزشکی و زیر نظر واحد توانمندسازی مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی طراحی، اجرا و ارزشیابی می‌گردد.

فصل دوم: عملکرد و شیوه اجرایی برنامه‌های توانمندسازی

ماده ۴- فرآیند برگزاری برنامه‌های توانمندسازی اعضای هیأت علمی

۴-۱- واحد توانمندسازی اعضای هیأت علمی متولی برنامه‌های (کارگاه‌ها و دوره‌ها) توانمندسازی و توسعه مهارت‌های فردی اعضای هیأت علمی به صورت حضوری، مجازی، ترکیبی و مستقل یا مشترک بین دو یا چند دانشگاه می‌باشد. برنامه‌ریزی برای برنامه‌های توانمندسازی در واحد توانمندسازی و بر اساس الگوی کلی شامل طراحی، اجرا و ارزشیابی و بر اساس نقش-های اصلی یک عضو هیأت علمی شامل: ارائه‌دهنده درس (سخنران، تسهیل‌گر)، اداره‌کننده کلاس، برقرارکننده ارتباط، ارزیاب، برنامه‌ریز، تامین‌کننده منابع آموزشی و الگوی حرفه‌ای بودن انجام می‌گیرد.

۴-۲- مخاطبان برنامه‌های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی در این آیین‌نامه شامل الف) اعضای هیأت علمی جدیدالورود، ب) اعضای هیأت علمی متقاضی ارتقای رتبه از مربی به استادیاری یا از استادیاری به دانشیاری ج) اعضای هیأت علمی متقاضی ارتقای رتبه از دانشیاری به استادی و د) مدرسین غیر عضو هیأت علمی می‌باشد.

۴-۳- از آنجا که اثربخشی هر برنامه مستلزم شناخت و تحلیل دقیق نیازها است، نیازسنجی آموزشی و پژوهشی در خصوص برنامه‌های مورد نیاز اعضای هیأت علمی توسط واحد توانمندسازی، به صورت مداوم از روش‌های زیر صورت می‌گیرد: نیازسنجی با استفاده از ابزار معتبر پرسشنامه که هر سال در اسفندماه انجام می‌گیرد و نظرات و پیشنهادات اعضای هیأت علمی در این خصوص جمع‌آوری می‌گردد (پیوست شماره ۱). همچنین هر ۳ ماه یک بار نیازسنجی‌های مقطعی با استفاده از ابزارهایی از قبیل: فرم درخواست برگزاری کارگاه موجود در سایت مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی (پیوست شماره ۲)، نظرخواهی از مدیران گروه‌ها و اساتید به صورت کیفی و استفاده از تجربیات سایر دانشگاه‌ها و نظرات اساتید صاحب نظر صورت می‌گیرد.

۴-۴- تصمیم‌گیری در خصوص انتخاب اساتیدی که شایستگی کافی برای تدریس در برنامه‌های توانمندسازی را دارند به عهده واحد توانمندسازی و کمیته علمی آن می‌باشد و بر اساس ارزشیابی انجام شده، در خصوص تداوم همکاری تصمیم‌گیری خواهد شد.

۴-۵- واحد توانمندسازی اعضای هیأت علمی دانشکده موظف است حتی‌الامکان شرایطی را فراهم آورد که تمامی امور مربوط به اطلاع‌رسانی، ثبت نام، حضور و غیاب، ارزشیابی و صدور گواهی شرکت در برنامه‌های آموزشی به صورت برخط و در قالب

برنامه‌های رایانه‌ای انجام پذیرد. بدین منظور اطلاع‌رسانی، اجرا و پیگیری برنامه‌های توانمندسازی در سامانه مدیریت رویدادها و گواهینامه‌ها به آدرس certificate.sirums.ac.ir/edc که زیر نظر واحد توانمندسازی اعضای هیأت علمی هدایت می‌شود، صورت می‌گیرد.

۴-۶- واحد توانمندسازی اعضای هیأت علمی دانشکده موظف است حداقل ۳ روز پیش از برگزاری برنامه آموزشی؛ اطلاع‌رسانی دقیقی در خصوص جزئیات آن از جمله عنوان، تاریخ، طول دوره، نحوه و محل برگزاری از طریق سایت مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، سامانه مدیریت رویدادها و گواهینامه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مجازی انجام دهد.

۴-۷- کیفیت برگزاری برنامه آموزشی و رضایت گروه هدف برنامه پس از پایان دوره، توسط یک پرسشنامه مورد سنجش و ارزیابی قرار می‌گیرد و نتایج ارزیابی به منظور انجام اقدامات اصلاحی مورد استفاده قرار می‌گیرد. چک‌لیست ارزیابی در پیوست شماره ۳ ارائه شده است.

۴-۸- در صورت نیاز بر اساس نظر مدرس دوره آموزشی و یا تشخیص کمیته توانمندسازی، در پایان دوره، شرکت‌کنندگان مورد ارزیابی قرار خواهند گرفت. در دوره‌های حضوری، مشارکت فعال در کارگاه، انجام کارهای گروهی و انجام تکالیف داده شده، محور ارزیابی خواهد بود. در دوره‌های غیرحضوری، آزمون کتبی از محتوای ارائه شده به عمل خواهد آمد.

۴-۹- واحد توانمندسازی اعضای هیأت علمی دانشکده ملزم است گواهی شرکت در برنامه آموزشی را حداکثر تا سه هفته پس از برگزاری، برای شرکت‌کنندگانی که مدت زمان قابل قبولی را در برنامه حضور داشته‌اند، صادر نماید.

۴-۱۰- گواهی (کاغذی/الکترونیک) شرکت/تدریس در برنامه آموزشی، به امضای ریاست دانشکده و معاون آموزشی دانشکده همراه با شماره و تاریخ صادر می‌گردد و به مدت حداکثر ۵ سال دارای اعتبار خواهد بود. نمونه گواهی شرکت/تدریس در کارگاه آموزشی در پیوست شماره ۴ مشاهده می‌شود.

۴-۱۱- معاونت آموزشی دانشکده موظف به تأمین اعتبار لازم در هر سال تقویمی برای برگزاری برنامه‌های مشمول این آیین‌نامه خواهد بود. مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشکده موظف است در ابتدای هر سال تقویمی، برآورد اعتبارات لازم برای برگزاری برنامه‌های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی را به معاونت آموزشی دانشکده اعلام نماید.

۴-۱۲- به منظور تسریع در روند پرداخت حق‌الزحمه مدرس/مدرسين برنامه‌های برگزار شده توسط واحد توانمندسازی؛ اطلاعات این برنامه‌ها بایستی در اسرع وقت در اختیار امور مالی معاونت آموزشی قرار گیرد تا بلافاصله پس از صدور گواهی تدریس، حداکثر ظرف مدت یک ماه حق‌الزحمه مدرس/مدرسين پرداخت گردد.

ماده ۵- استفاده از امتیاز آموزشی توانمندسازی در تغییر وضعیت آموزشی اعضای هیأت علمی

۵-۱- حسب تقاضای عضو هیأت علمی هنگام تغییر وضعیت آموزشی (ترفیع سالیانه و ارتقاء مرتبه)، گواهی نهایی بر اساس گواهی‌های صادر شده از تاریخ آخرین تبدیل وضعیت، جهت ارائه به امور هیأت علمی و یا هیأت ممیزه توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی صادر می‌گردد. لازم به ذکر است هر عضو هیأت علمی بایستی طوری برنامه‌ریزی نماید که هنگام دریافت گواهی نهایی حداقل برنامه‌های توانمندسازی در هر موضوع را گذرانده باشد.

۵-۲- اعضای هیأت علمی می‌توانند از امتیازات توانمندسازی کسب شده در زمان ترفیع سالیانه، برای ارتقاء نیز استفاده نمایند.

تبصره: اعضای هیأت علمی نمی‌توانند از امتیازات استفاده شده در یک دوره ترفیع سالیانه و ارتقاء برای دوره بعد نیز استفاده نمایند.

۵-۳- در صورتی که اعضای هیأت علمی دانشکده در برنامه‌های توانمندسازی آموزشی سایر دانشگاه‌ها به عنوان مدرس و یا شرکت‌کننده، شرکت نمایند، امتیاز توانمندسازی صادره توسط دانشگاه‌های فوق بعد از مطابقت با لیست برنامه‌ها و بررسی و تأیید مستندات؛ توسط واحد توانمندسازی مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده اختصاص داده خواهد شد.

تبصره: برای گواهی‌های تکراری با عناوین یکسان (با تاریخ‌های برگزاری مختلف) امتیازی در نظر گرفته نمی‌شود.

۵-۴- اعضای هیأت علمی که در طول تحصیل در برنامه‌های توانمندسازی آموزشی شرکت کرده و گواهی مربوطه را دریافت نموده‌اند، نمی‌توانند از این گواهی‌ها، به عنوان جایگزین برنامه‌های توانمندسازی استفاده نمایند.

۵-۵- بر اساس بند ۹ ماده ۱ فعالیت‌های فرهنگی، تربیتی و اجتماعی آیین‌نامه ارتقای اعضای هیأت علمی در خصوص تخصیص امتیاز برنامه‌های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی جهت ارتقای مرتبه علمی، هر ۸ ساعت شرکت در کارگاه‌ها و دوره‌های توانمندسازی آموزشی یک امتیاز محاسبه می‌شود.

۵-۶- در صورتی که گروه‌های آموزشی، دفتر توسعه آموزش بالینی و یا سایر واحدهای دانشکده، برنامه‌هایی در حیطه‌های مرتبط با آموزش پزشکی برگزار نمایند، دریافت امتیاز توانمندسازی برای این دسته از برنامه‌ها منوط به اخذ تاییدیه از واحد توانمندسازی مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشکده می‌باشد. در این راستا لازم است برگزاری برنامه با هماهنگی و اخذ مجوز از واحد توانمندسازی انجام گیرد. در این خصوص موارد ذیل قابل توجه است:

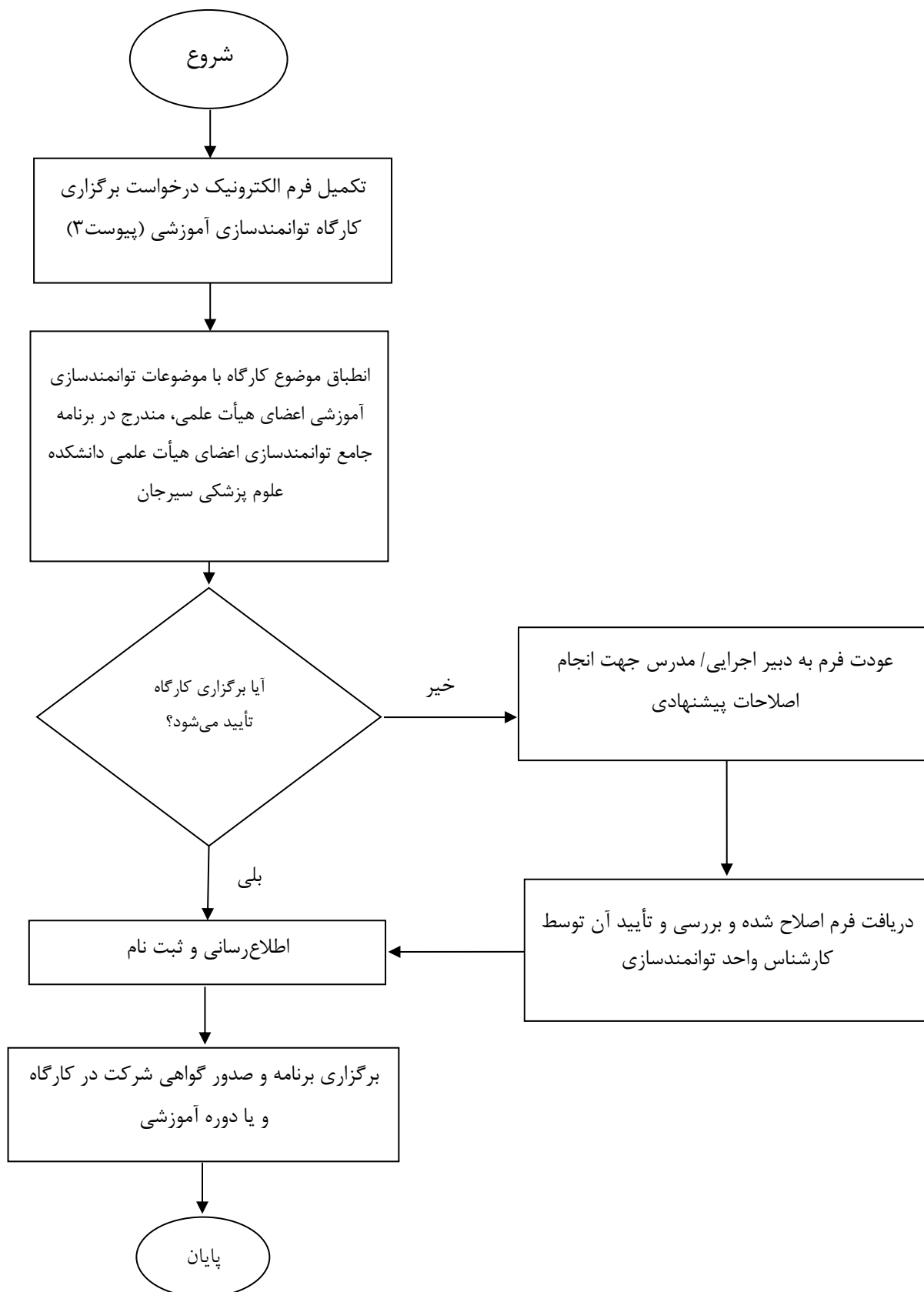
۵-۶-۱- واحدها و مراکز متقاضی برگزاری برنامه‌های توانمندسازی آموزشی بایستی دو هفته قبل از برگزاری دوره فرم درخواست برگزاری کارگاه توانمندسازی آموزشی (پیوست شماره ۲) را تکمیل نمایند.

۲-۶-۵- واحد توانمندسازی موظف است فرم ارسالی را ظرف یک هفته بررسی نموده و نتیجه را (رد/ قبول/ پیشنهاد اصلاحات) به درخواست‌کننده برگزاری کارگاه ارائه نماید.

۳-۶-۵- فرم درخواست برگزاری کارگاه از نظر موارد زیر بررسی می‌شود: الف) انطباق موضوع با موضوعات توانمندسازی آموزشی مندرج در آیین‌نامه توانمندسازی اعضای هیأت علمی دانشکده علوم پزشکی سیرجان ب) سوابق و صلاحیت علمی مدرس/ مدرسین.

۴-۶-۵- هزینه برنامه‌هایی که توسط سایر واحدهای دانشکده برگزار می‌گردد و نیز تصمیم‌گیری در خصوص دریافت حق ثبت نام از اعضای هیأت علمی به عهده آن واحد خواهد بود.

فلوچارت شماره ۱: فرآیند برگزاری کارگاه توانمندسازی آموزشی به درخواست سایر واحدها

فصل سوم: محتوای برنامه‌های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی

حیطه‌های برنامه توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی شامل حیطه‌های مدیریت و مقررات دانشگاهی، یاددهی-یادگیری، برنامه‌ریزی درسی، ارزشیابی آموزشی، پژوهش در آموزش، دانش پژوهی، تعهد حرفه‌ای، ارزشیابی برنامه آموزشی و مدیریت و رهبری آموزشی می‌باشند. ساعات آموزشی در نظر گرفته شده در هر حیطه به تناسب گروه‌های هدف در ادامه آورده شده است.

جدول شماره ۱: گروه‌های هدف و ساعت برنامه‌های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی

ردیف	گروه‌های هدف	ساعت آموزشی
۱	اعضای هیأت علمی جدیدالورود	۴۰ ساعت
۲	اعضای هیأت علمی متقاضی ارتقای مرتبه از مربی به استادیاری یا از استادیاری به دانشیاری	۳۰ ساعت
۳	اعضای هیأت علمی متقاضی ارتقاء مرتبه از دانشیاری به استادی	۲۴ ساعت

ماده ۶ - محتوای برنامه‌های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی جدیدالورود

اعضای هیأت علمی جدیدالورود ملزم به گذراندن ۴۰ ساعت از برنامه‌های توانمندسازی آموزشی الزامی در حیطه‌های ذکر شده در جدول شماره ۲ در دو سال اول خدمت خود (هر سال ۲۰ ساعت) می‌باشند.

تبصره ۱: دارندگان مدرک کارشناسی ارشد رشته آموزش پزشکی (حضوری و مجازی) و بالاتر از آن به گذراندن این دوره آموزشی نیاز ندارند.

تبصره ۲: آن دسته از اعضای هیأت علمی پیمانی، قراردادی، متعهدین خدمت و سرباز هیأت علمی که در شروع اجرای این مصوبه، بیش از دو سال به عنوان هیأت علمی مشغول به کار بوده‌اند و دوره‌های مذکور را نگذرانده‌اند، لازم است تا پیش از اولین تبدیل وضعیت در برنامه‌های آموزشی الزامی توانمندسازی (۴۰ ساعت) شرکت کنند و گواهی لازم را اخذ نمایند. ارتقای مرتبه این دسته از اعضای هیأت علمی، منوط به گذراندن دوره‌های مشخص شده در برنامه توانمندسازی دانشکده است.

جدول شماره ۲: برنامه‌های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی جدید الورد

ردیف	حیطه	ساعت
۱	مدیریت و مقررات دانشگاهی	۴
۲	یاددهی-یادگیری	۱۲
۳	برنامه‌ریزی درسی	۴
۴	ارزشیابی آموزشی	۸
۵	پژوهش در آموزش	۶
۶	دانش پژوهی	۳
۷	تعهد حرفه‌ای	۳
	مجموع ساعات	۴۰

ماده ۷- محتوای برنامه‌های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی متقاضی ارتقاء از مرتبه مربی به استادیاری یا از استادیاری به دانشیاری

اعضای هیأت علمی متقاضی ارتقاء از مرتبه مربی به استادیاری یا از استادیاری به دانشیاری ملزم به گذراندن ۳۰ ساعت از برنامه‌های توانمندسازی آموزشی الزامی در حیطه‌های ذکر شده در جدول شماره ۳ می‌باشند.

تبصره: دارندگان مدرک کارشناسی ارشد رشته آموزش پزشکی (حضور و مجازی) و بالاتر از آن به گذراندن این دوره آموزشی نیاز ندارند.

جدول شماره ۳: برنامه‌های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی متقاضی ارتقاء از مرتبه مربی به استادیاری و از استادیاری به دانشیاری

ردیف	حیطه	ساعت
۱	مدیریت و مقررات دانشگاهی	۲
۲	یاددهی-یادگیری	۱۰
۳	برنامه‌ریزی درسی	۲
۴	ارزشیابی آموزشی	۶
۵	پژوهش در آموزش	۴
۶	دانش پژوهی	۳
۷	تعهد حرفه‌ای	۳
	مجموع ساعات	۳۰

ماده ۸- محتوای برنامه‌های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی متقاضی ارتقاء از مرتبه دانشجویی به استادی

اعضای هیأت علمی متقاضی ارتقاء از مرتبه دانشجویی به استادی ملزم به گذراندن ۲۴ ساعت از از برنامه‌های توانمندسازی آموزشی الزامی در حیطه‌های ذکر شده در جدول شماره ۴ می‌باشند.

جدول شماره ۴: برنامه‌های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی متقاضی ارتقاء مرتبه از دانشجویی به استادی

ردیف	حیطه	ساعت
۱	یاددهی-یادگیری	۸
۲	برنامه‌ریزی درسی	۲
۳	ارزشیابی آموزشی	۶
۴	ارزشیابی برنامه آموزشی	۲
۵	مدیریت و رهبری آموزشی	۴
۶	تعهد حرفه‌ای	۲
	مجموع ساعات	۲۴

فصل چهارم: پیوست‌ها

پیوست شماره ۱: فرم نیازسنجی کارگاه‌های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی

استاد گرامی

با سلام و احترام؛

نیازسنجی آموزشی اولین گام در طراحی برنامه‌های توسعه اعضای هیأت علمی است که به نوبه خود موجب ارتقای کیفیت آموزش و پرورش می‌شود. در این راستا، نظرات عالمانه و ارزشمند شما می‌تواند جهت استخراج و اولویت‌بندی نیازهای آموزشی بسیار کمک‌کننده باشد. لذا از حضرتعالی خواهشمندیم با صرف وقت و بهره‌گیری از تجربیات و دانش خود پرسشنامه زیر را تکمیل فرمائید. لازم به ذکر است این پرسشنامه دربرگیرنده فهرست کارگاه‌های آموزشی طراحی‌شده جهت ارتقای دانش، نگرش و مهارت‌های حرفه‌ای اعضای هیأت علمی در حوزه آموزش پزشکی است که بایستی نسبت به اولویت‌بندی این کارگاه‌های آموزشی اقدام نمایید. بدیهی است نتایج حاصل از این نیازسنجی منجر به در نظر گرفتن اولویت‌های پیشنهادی شما در طراحی دوره‌های توانمندسازی آموزشی اعضای هیأت علمی خواهد شد. پرسشنامه به این صورت طراحی شده است که در مقابل هر کارگاه آموزشی یک ستون قرار دارد که از شما خواسته می‌شود کارگاه را از لحاظ میزان اهمیت با طیف لیکرت ۳ گزینه‌ای (زیاد، متوسط و کم) اولویت‌بندی نمایید. منظور از اهمیت این است چقدر این کارگاه به ارتقای شما در زمینه مورد نظر کمک می‌کند و چه میزان از خلاء دانشی، نگرشی و مهارتی شما با شرکت در این کارگاه رفع خواهد شد و بطور کلی این کارگاه از دیدگاه شما چقدر اهمیت دارد.

با تشکر

واحد توانمندسازی اعضای هیأت علمی

گروه آموزشی: -----

مرتبۀ علمی: -----

لطفا میزان اهمیت برگزاری کارگاه‌های زیر را با علامت (*) مشخص نمایید.

ردیف	دوره/کارگاه آموزشی	اهمیت		
		کم	متوسط	زیاد
۱	انواع روش‌های تدریس			
۲	اصول و مبانی ارزیابی فراگیران			
۳	انواع روش‌های ارزیابی فراگیران			
۴	الگوهای ارزشیابی			
۵	بازخورد و بازاندیشی			
۶	مکاتبات اداری			
۷	خلاقیت در تدریس			
۸	مهارت‌های ارتباطی			
۹	بازنگری برنامه درسی			
۱۰	برنامه درسی پنهان			
۱۱	فرآیندنویسی دانش پژوهی			
۱۲	مدیریت و رهبری آموزشی			
۱۳	حرفه ای‌گری			
۱۴	آشنایی با نقش‌ها و وظایف اعضای هیأت علمی			
۱۵	انواع مطالعات کمی			
۱۶	انواع مطالعات کیفی			
۱۷	نرم‌افزارهای تحلیل محتوا			
۱۸	مقاله‌نویسی			
۱۹	تجزیه و تحلیل کمی و کیفی داده‌ها			

*این پرسشنامه در نیازسنجی کارگاه‌های سال ۱۴۰۱ مورد استفاده قرار گرفته است.

لطفا در صورتی که کارگاه‌های دیگری بجز موارد فوق را لازم می‌دانید، در جدول ذیل یادداشت نمایید.

عنوان کارگاه یا دوره‌های پیشنهادی:

پیوست شماره ۲: فرم درخواست برگزاری کارگاه توانمندسازی آموزشی

فرم درخواست کارگاه توانمندسازی آموزشی

عنوان کارگاه پیشنهادی:
سطح کارگاه: ☐ مقدماتی ☐ متوسط ☐ پیشرفته
اهداف و اهمیت کارگاه:
گروه هدف کارگاه:
تاریخ برگزاری و مدت زمان کارگاه:
برنامه (جدول زمان بندی) کارگاه:
روش های یاددهی - یادگیری و ارزشیابی:
اطلاعات مدرس پیشنهادی: نام و نام خانوادگی: رشته و مقطع تحصیلی: دانشگاه محل خدمت: رتبه علمی: تلفن تماس: سابقه برگزاری کارگاه های مشابه:

پیوست شماره ۳: فرم ارزیابی کیفیت کارگاه آموزشی

همکار ارجمند، ضمن تشکر از حضور شما در کارگاه آموزشی ویژه توانمندسازی اعضای هیأت علمی، خواهشمند است جهت بهبود کیفیت دوره‌های آتی، فرم زیر را تکمیل فرمایید. پیشاپیش از حسن توجه و همکاری حضرتعالی سپاسگزاریم.

در موارد زیر امتیاز مورد نظر خود را در محل تعیین شده با علامت (*) مشخص نمایید.

حیطه	ردیف	ارزیابی مدرس	عالی	خوب	متوسط	ضعیف	خیلی ضعیف
علمی	۱	تسلط علمی مدرس بر موضوع تدریس					
	۲	بیان شواهد و مثال‌های کاربردی					
	۳	توانایی پاسخگویی به سؤالات فراگیران					
مهارت‌های اداره کلاس	۴	مدیریت و توانایی مدرس در اداره جلسه					
	۵	استفاده مؤثر از وقت و اجرای دقیق برنامه					
	۶	نحوه برخورد مدرس و ایجاد احترام متقابل					
مهارت‌های ارائه مطالب	۷	توانایی جلب مشارکت فراگیران در بحث					
	۸	رضایت از شیوه تدریس					
	۹	قدرت بیان و انتقال مطالب آموزشی					
ارزشیابی محتوای دوره	۱۰	پیوستگی و توالی محتوای آموزشی					
	۱۱	ارائه اهداف و برنامه کارگاه					
	۱۲	محتوای به روز و کارآمد کارگاه					
	۱۳	کیفیت مواد آموزشی، محتوای الکترونیک و اسلایدها					
رضایتمندی از برگزاری کارگاه	۱۴	کاربردی بودن محتوای کارگاه					
	۱۵	رضایت از نحوه اطلاع‌رسانی و ثبت نام کارگاه					
	۱۶	رضایت از زمان برگزاری کارگاه					
کارگاه	۱۷	ارزیابی کلی از کارگاه آموزشی					

حداقل ۲ نکته مثبت این دوره آموزشی را ذکر بفرمایید.

حداقل ۲ نکته منفی این دوره آموزشی را ذکر بفرمایید.

لطفاً هرگونه انتقاد، پیشنهاد یا توصیه برای هر چه بهتر شدن کارگاه‌های آتی دارید را مرقوم فرمایید.

پیوست شماره ۴: گواهی شرکت/تدریس در کارگاه آموزشی

این آیین نامه در یک مقدمه، ۴ فصل، ۸ ماده و ۵ تبصره در زمستان ۱۴۰۰ به تصویب شورای آموزشی دانشکده رسید و پس از ابلاغ لازم الاجرا می‌باشد.